

APSTIPRINĀTS
Banku augstskolas
Padomes 23.01.2024. sēdē,
protokols Nr.1

Banku augstskolas ētikas kodekss

Rīgā

Izdots saskaņā ar Augstskolu likuma 14^l. panta pirmo un otro daļu,

2024. gada 23. janvārī

Nr.1.5-2/1

I. Vispārīgie jautājumi

1. Banku augstskolas ētikas kodeksa (turpmāk - Ētikas kodekss) mērķis ir noteikt un nostiprināt profesionālās ētikas normas, lai uzlabotu darba kultūru un vairotu sabiedrības uzticību Banku augstskolai (turpmāk - augstskola).
2. Ētikas kodeksa uzdevums ir rosināt augstskolas studējošos, mācībspēkus un darbiniekus (turpmāk - personāls) būt taisnīgiem, godprātīgiem, atbildīgi veikt savus pienākumus un, pildot darba pienākumus vai studējot, kā arī savstarpējā saskarsmē un personīgajā uzvedībā augstskolā vai ārpus tās ievērot Ētikas kodeksā minētos ētikas pamatprincipus.
3. Augstskolas personāls situācijās, kuras nav minētas Ētikas kodeksā, rīkojas saskaņā ar vispārpieņemtajām uzvedības normām.

II. Augstskolas ētikas pamatprincipi

4. Augstskolā tiek ievērotas Augstskolas attīstības stratēģijā noteiktās augstskolas vērtības un tiek veidota vide, kurā tiek atbalstīti šādi ētiskas pamatprincipi:
 - 4.1. akadēmiskais godīgums;
 - 4.2. godprātība un taisnīgums;
 - 4.3. atbildība un lojalitāte;
 - 4.4. konfidencialitāte;
 - 4.5. profesionalitāte;
 - 4.6. koleģialitāte;
 - 4.7. cieņa.
5. Ievērojot akadēmiskā godīguma principu:
 - 5.1. mācībspēki:
 - 5.1.1. īstenojot studiju kursu, nodrošina vienlīdzīgas iespējas un prasības visiem studējošajiem, nepieļaujot diskrimināciju tautības, rases, dzimuma, vecuma, seksuālās orientācijas, politisko,

filozofisko vai reliģisko uzskatu, sociālās izcelsmes, mantiskā, ģimenes vai veselības stāvokļa dēļ;

5.1.2. atbildīgi un objektīvi vērtē studējošo zināšanas un darbus atbilstoši attiecīgajā studiju kursā noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem;

5.1.3. ievēro personu autortiesības, nepieļauj plaģiātu, kā arī izmanto mākslīgā intelekta rīkus tiktāl, ciktāl tas nav pretrunā ar akadēmisko godīgumu;

5.1.4. zinātniskajā darbībā ievēro Zinātniskās darbības likumā noteiktos zinātnieku pienākumus;

5.2. studējošie:

5.2.1. godprātīgi apgūst studiju programmu, augstskolas noteiktajā kārtībā un laikā apmeklē nodarbības un kārto studiju programmā noteiktos pārbaudījumus;

5.2.2. studē patstāvīgi, godīgi un atbildīgi;

5.2.3. ievēro personu autortiesības, nepieļauj plaģiātu, kā arī izmanto mākslīgā intelekta rīkus tiktāl, ciktāl tas nav pretrunā ar akadēmisko godīgumu.

6. Ievērojot godprātības un taisnīguma principu:

6.1. personāla savstarpējo attiecību pamatā ir taisnīgums un godprātīga attieksme;

6.2. mācībspēku un darbinieku darbības mērķis ir ar savu darbu pilnveidot izglītības un zinātnes nozari;

6.3. mācībspēki un darbinieki veic savus pienākumus godprātīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā un neizrādot atšķirīgu attieksmi, neizmantojot savas amata priekšrocības un varu personīgā labuma gūšanai sev vai citai personai;

6.4. personāls izturas saudzīgi, rūpīgi un taupīgi gan pret materiālo, gan nemateriālo augstskolas īpašumu un resursiem un izmanto augstskolas resursus tikai pamatotiem darījumu nolūkiem;

6.5. augstskolas darbinieki atturas no amatu savienošanas, kā arī blakus darbiem, kuri var radīt aizdomas par šķietamu vai reālu interešu konfliktu.

7. Ievērojot atbildības un lojalitātes principu:

7.1. personāls ievēro augstskolas attīstības stratēģijā noteiktos mērķus un vērtības;

7.2. personāls nepieļauj neētiskas darbības slēpšanu vai tās atbalstīšanu;

7.3. personāls rūpējas par augstskolas reputāciju un tās tēlu, atturoties no izteikumiem vai darbībām, kas ļauj apšaubīt viņa lojalitāti vai ceļ neslavu augstskolai;

7.4. personāls atbildīgs par kvalitatīvu viņam uzticēto darba pienākumu izpildi;

7.5. personāls ievēro fizisko personu datu aizsardzības pamatprincipus.

8. Īstenojot konfidencialitātes principu;

8.1. darbinieki un mācībspēki ievēro konfidencialitāti. Darbinieks un mācībspēks informāciju, kas viņam kļuvusi zināma, pildot darba pienākumus, un nav publiski pieejama, nedrīkst prettiesiski izpaust vai izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu;

8.2. personāls neizmanto augstskolas informācijas sistēmu resursus personiskiem mērķiem, pretlikumīgiem, neatbilstošiem vai neētiskiem mērķiem;

8.3. personāls personīgiem mērķiem var lietot tikai tādu augstskolas informāciju, kas ir pieejama plašai sabiedrībai, piemēram, ievietota presē, citos plašsaziņas līdzekļos vai augstskolas publiski pieejamā tīmekļa vietnē.

9. Īstenojot profesionalitātes principu:

- 9.1. darbinieki un mācītbspēki savus pienākumus veic profesionāli, ar atbildības sajūtu, precīzi un godīgi, izmantojot labāko pieredzi un praksi;
- 9.2. darbinieki un mācītbspēki savus pienākumus veic saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un vispārīgajiem tiesību principiem;
- 9.3. mācītbspēki un darbinieki, pildot savus pienākumus, izmanto savas zināšanas, prasmes un iemaņas, lai sasniegtu profesionāli visaugstākos darba rezultātus;
- 9.4. paškritiski vērtējot savas zināšanas un pedagoģiskās prasmes, darbinieki un mācītbspēki apgūst jaunas un pilnveido profesionālās zināšanas, iegūstot darbam nepieciešamās iemaņas un prasmes;
- 9.5. ar savu pedagoģisko un zinātnisko darbu augstskolas mācītbspēki un darbinieki veicina augstskolas reputāciju Latvijā un starptautiskā mērogā.

10. Īstenojot koleģialitātes principu:

- 10.1. personāls balstās uz savstarpēju cieņu un toleranci, taisnīgumu un labvēlīgu attieksmi, nepieļaujot diskrimināciju tautības, rases, dzimuma, vecuma, seksuālās orientācijas, politisko, filozofisko vai reliģisko uzskatu, sociālās izcelsmes, mantiskā, ģimenes vai veselības stāvokļa dēļ;
- 10.2. mācītbspēki un darbinieki, pildot savus pienākumus, radoši līdzdarbojas, izrāda iniciatīvu, sniedz profesionālu atbalstu un padomu citiem kolēģiem;
- 10.3. personāls neizplata nepatiesu vai cieņu aizskarošu informāciju par kolēģiem, atturas no nepamatotas publiskas kritika;
- 10.4. akadēmiskajā vidē ir atbalstāma viedokļu daudzveidība, atklāta domu apmaiņa, godīga konkurence, kas nepieļauj nesaskaņu izmantošanu sava statusa vai karjeras interesēs;

11. Īstenojot cieņas principu:

- 11.1. personāla pienākums ir cienīt citam citu;
- 11.2. personāls strādā kā vienota komanda, lai sasniegtu augstskolas izvirzītos mērķus, veidojot savstarpējās attiecības, kas balstītas uz cieņu, uzticēšanos, sadarbību, izpalīdzību un nepieļauj nekādu diskriminējošu rīcību attiecībā uz atšķirīgām raksturojošām īpašībām un pazīmēm, piemēram, tautība, rase, dzimums, reliģija, vecums, ārējais izskats, sociālais statuss un politiskā pārliecība u.c.;
- 11.3. personāls ar kolēģiem, studējošajiem, klientiem, augstskolas sadarbības partneriem un sabiedrību kopumā izturas pieklājīgi, korekti un laipni;
- 11.4. personāls nepieļauj savu kolēģu goda vai cieņas aizskaršanu, nav augstprātīgs attiecībās ar kolēģiem;
- 11.5. personāls nepieļauj aizskarošu uzvedību, tai skaitā iebaidīšanu, seksuāla rakstura uzmākšanos, vardarbību.

III. Ētikas kodeksa normu pārkāpumu izskatīšanas kārtība

12. Sūdzību izskatīšanai par personāla rīcību ar augstskolas Senāta lēmumu izveido Ētikas komisiju uz attiecīgo Senāta pilnvaru termiņu, nosakot arī Ētikas komisijas priekšsēdētāju. Ētikas komisijas sastāvā iekļauj:
 - 12.1. divus augstskolas akadēmiskā personāla pārstāvjus;
 - 12.2. divus augstskolas vispārējā personāla pārstāvjus;
 - 12.3. vienu augstskolas studējošo pašpārvaldes izvirzītu pārstāvi.

13. Ētikas normu pārkāpuma gadījumā personālam ir tiesības iesniegt Ētikas komisijai iesniegumu par personas ētikas normu pārkāpumiem.

14. Ētikas komisijai ir šādi uzdevumi:

14.1. sniegt priekšlikumus un piedalīties ētikas kodeksa pilnveidošanā;

14.2. izskatīt un izvērtēt saņemtos iesniegumus par personāla rīcību;

14.3. sniegt atzinumu augstskolas vadībai par konkrētas Ētikas kodeksa uzvedības normas pārkāpumu;

14.4. veikt citus uzdevumus saskaņā ar augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem.

15. Ētikas komisijai ir šādas tiesības:

15.1. savas kompetences ietvaros pieprasīt un saņemt informāciju no augstskolas personāla;

15.2. uzaicināt augstskolas personālu uz Ētikas komisijas sēdi informācijas un priekšlikumu sniegšanai;

15.3. lemt par priekšlikumiem ētikas reglamentējošo iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai un uzlabošanai;

15.4. atkarībā no pārkāpuma rakstura vērsties pie rektora ar ierosinājumu par disciplinārsoda piemērošanu par ētikas kodeksa normu pārkāpšanu:

15.4.1. darbiniekam vai mācībspēku pārstāvim (piezīme, rājiens, darba uzteikums);

15.4.2. studējošajam (piezīme, rājiens, izslēgšana no studējošo saraksta (eksmatrikulācija)).

16. Ētikas komisijas priekšsēdētājs organizē Ētikas komisijas darbu, sasauc un vada Ētikas komisijas sēdes.

17. Ētikas komisijas priekšsēdētājs ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas par darbinieka rīcību sasauc Ētikas komisijas sēdi.

18. Ētikas komisija ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vismaz trīs ētikas komisijas locekļi.

19. Ētikas komisijas loceklis nedrīkst piedalīties sēdē, ja viņš tieši vai netieši ir ieinteresēts iesnieguma izskatīšanā.

20. Ētikas komisijas priekšsēdētājs, ja tas ir nepieciešams, uz sēdi uzaicina personu, kura iesniegusi iesniegumu, un personu, par kuru iesniegts iesniegums. Ētikas komisijas priekšsēdētājs uzaicina minētās personas uz Ētikas komisijas sēdi, nosūtot paziņojumu pa elektronisko pastu vismaz trīs darba dienas pirms sēdes.

21. Personas, par kuru iesniegts iesniegums, atteikšanās sadarboties ar Ētikas komisiju ir uzskatāma par ētikas normu pārkāpumu.

22. Ētikas kodeksa 20.punktā minētajām uzaicinātajām personām ir tiesības sniegt paskaidrojumus un izteikt savu viedokli.
23. Ētikas komisija iesniegumu izskata divdesmit darba dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas.
24. Ētikas komisija pieņem lēmumu ar vienkāršu balsu vairākumu vai komisijas locekļiem savstarpēji vienojoties. Ētikas komisijas pieņemto lēmumu noformē protokollēmuma veidā un protokolu paraksta visi komisijas locekļi, kuri piedalījās attiecīgajā sēdē. Ētikas komisijas lēmumiem ir ieteikuma raksturs rektoram.
25. Rektors izvērtē Ētikas komisijas pieņemto lēmumu un lemj par tālāko rīcību Ētikas kodeksā un citos augstskolas iekšējos normatīvajos aktos noteikto normu pārkāpumu gadījumā.
26. Rektors nodrošina, ka atbildīgie augstskolas darbinieki veic personas, par kuru iesniegts iesniegums Ētikas komisijā, iepazīstināšanu ar rektora lēmumu un nodrošina tā izpildi.
27. Rektors, ja ir saņemts iesniegums Ētikas komisijai, nodrošina atbildes sniegšanu iesniedzējam Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
28. Augstskola nodrošina, ka Ētikas kodekss ir pieejams augstskolas mājaslapā, kā arī tiek nodrošināta augstskolas darbinieku iepazīstināšanu ar Ētikas kodeksu augstskolā noteiktajā kārtībā.

Padomes priekšsēdētājs

M. Bičevskis